

26 juli 2022

5^e flitspeiling *Oekraïne* – *26 juli 2022*

In opdracht van NCTV

Introductie

Aanleiding

De Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid (NCTV) heeft I&O Research gevraagd om een vijfde flitspeiling uit te voeren naar het beeld dat Nederlanders hebben van de situatie in Oekraïne, hoeveel zorgen ze zich maken en hoe ze de informatie omtrent de Oekraïense situatie inschatten. I&O Research voerde hiervoor een peiling uit die liep van maandag 25 juli 10:00 tot en met dinsdag 26 juli 10:00 uur. De eerste flitspeiling is uitgevoerd op 24 februari jl.

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 1.056 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Er zijn 3.000 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt 35 procent. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de Nielsen 4-indeling). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee komen de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken overeen met de werkelijke verhoudingen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- Bij sommige vragen waren meerdere antwoorden mogelijk. Dit staat bij de uitkomsten vermeld.
- De meeste vragen zijn aan alle respondenten voorgelegd. Waar de percentagebasis anders is, is dit bij de figuur vermeld.
- In de rode kaders staan significante verschillen genoemd tussen de verschillende gebieden van Nederland: de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag), het westen exclusief de drie grote steden (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).

Nederlanders redelijk op de hoogte van de situatie in Oekraïne

Aan Nederlanders is in een open vraag de vraag gesteld welke gebeurtenissen volgens hen een mogelijke invloed hebben op de veiligheid in Nederland. De Russische inval in Oekraïne komt veel terug in deze antwoorden. Hiernaast noemen Nederlanders ook nog andere zaken, waaronder:

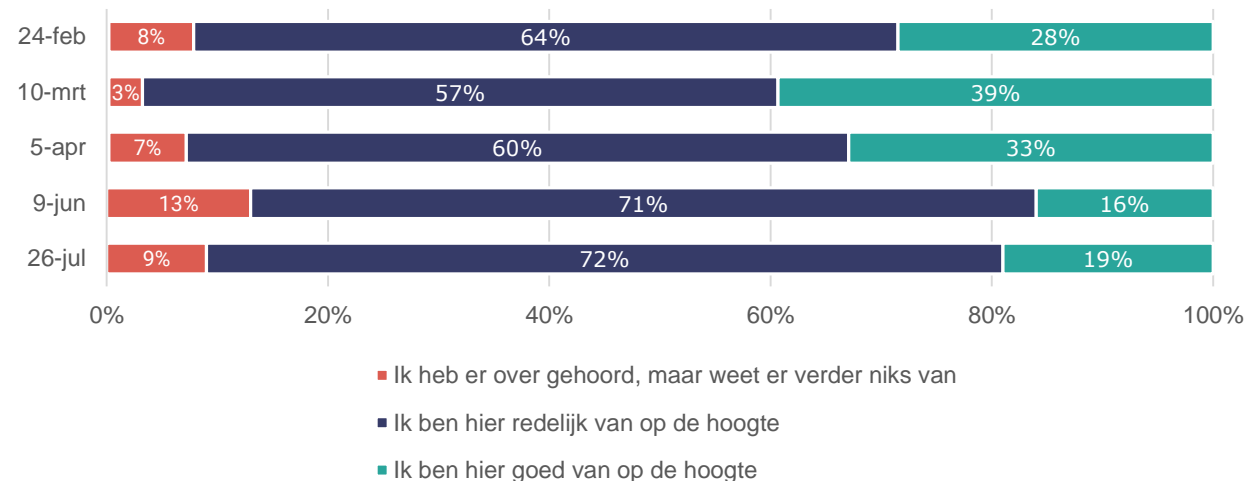
- Cyberaanvallen
- Verder stijgende prijzen
- De spanningen in de politiek en de afnemende tolerantie
- Aanslagen

Net als tijdens de meting van 9 juni, zijn zeven op de tien Nederlanders redelijk op de hoogte van de situatie in Oekraïne. Dit ligt hoger dan in de eerdere metingen. Dit komt met name door een daling in het aandeel dat naar eigen zeggen goed op de hoogte is.

Sinds de meting van maart is het aandeel Nederlanders dat zich veel zorgen maakt, gestaag afgenomen. De meting van 26 juli sluit aan bij deze trend. Twee derde van de Nederlanders maakt zich weinig tot helemaal geen zorgen voor henzelf of hun naasten, terwijl ongeveer drie op de tien zich (heel) veel zorgen maken.

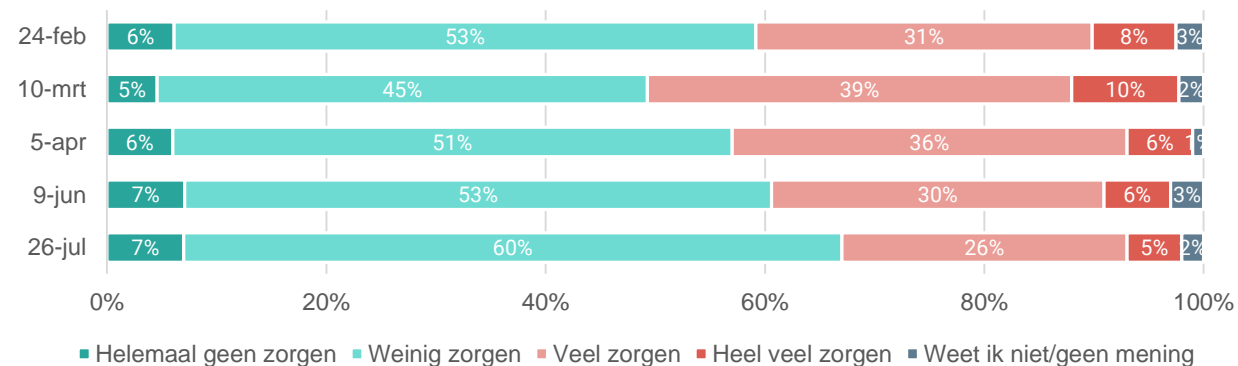
Figuur 1. In hoeverre ben je op de hoogte van de huidige situatie in Oekraïne?

Basis: Alle Nederlanders n= 1.056

Figuur 2. In welke mate maak je je momenteel zorgen over de mogelijke gevolgen voor jezelf en je naasten als gevolg van de situatie in Oekraïne?

Basis: Alle Nederlanders n= 1.056

Verder stijgende prijzen nog steeds meest waarschijnlijke gevolg van de situatie in Oekraïne

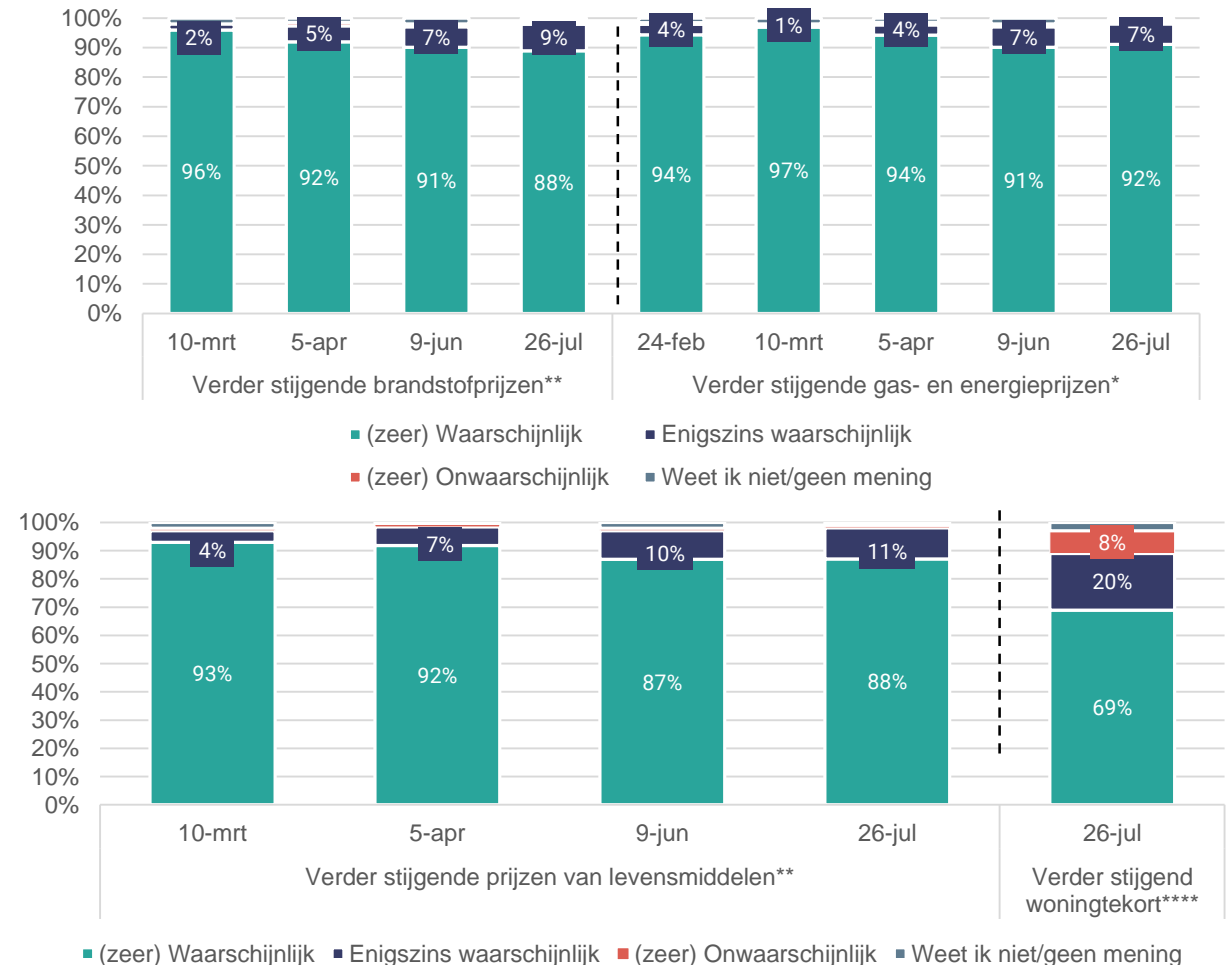
Aan Nederlanders is gevraagd welke gevolgen zij waarschijnlijk achten voor Nederland door de situatie in Oekraïne. Hiervoor is een lijst met veertien mogelijke gevolgen voorgelegd.

Net als in juni vinden negen op de tien Nederlanders het momenteel (zeer) waarschijnlijk dat de brandstof, gas- en energieprijzen en de prijzen van levensmiddelen verder zullen stijgen.

Wel is het aandeel dat het (zeer) waarschijnlijk acht dat de brandstofprijzen verder zullen stijgen, licht gedaald in de afgelopen vier maanden (van 96% naar 88%).

In deze meting is voor het eerst gevraagd hoe waarschijnlijk mensen het vinden dat het woningtekort verder zal stijgen. Ruim twee derde acht dit (zeer) waarschijnlijk, een op de vijf beschouwt dit als enigszins waarschijnlijk en acht procent acht dit (zeer) onwaarschijnlijk.

Figuur 3. Hoe waarschijnlijk vind je onderstaande gevolgen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056***

* Bij de tweede meting (10 maart) is aan deze stelling stijgende gasprijzen toegevoegd.

** Deze stellingen zijn voor het eerst in de tweede meting (10 maart) uitgevraagd; in vierde meting (9 juni) is de formulering veranderd in brandstofprijzen (was: benzineprijzen).

*** Tijdens de meting van 9 juni is het woord 'verder' toegevoegd aan de stellingen.

**** Deze stelling is voor het eerst uitgevraagd in de vijfde meting (26 juli).

Driekwart denkt dat er een tekort aan gas zal ontstaan

Hoewel ongeveer negen op de tien inwoners denken dat de prijzen van gas en levensmiddelen verder zullen stijgen, ligt het aandeel dat denkt dat er hier tekorten in zullen ontstaan lager.

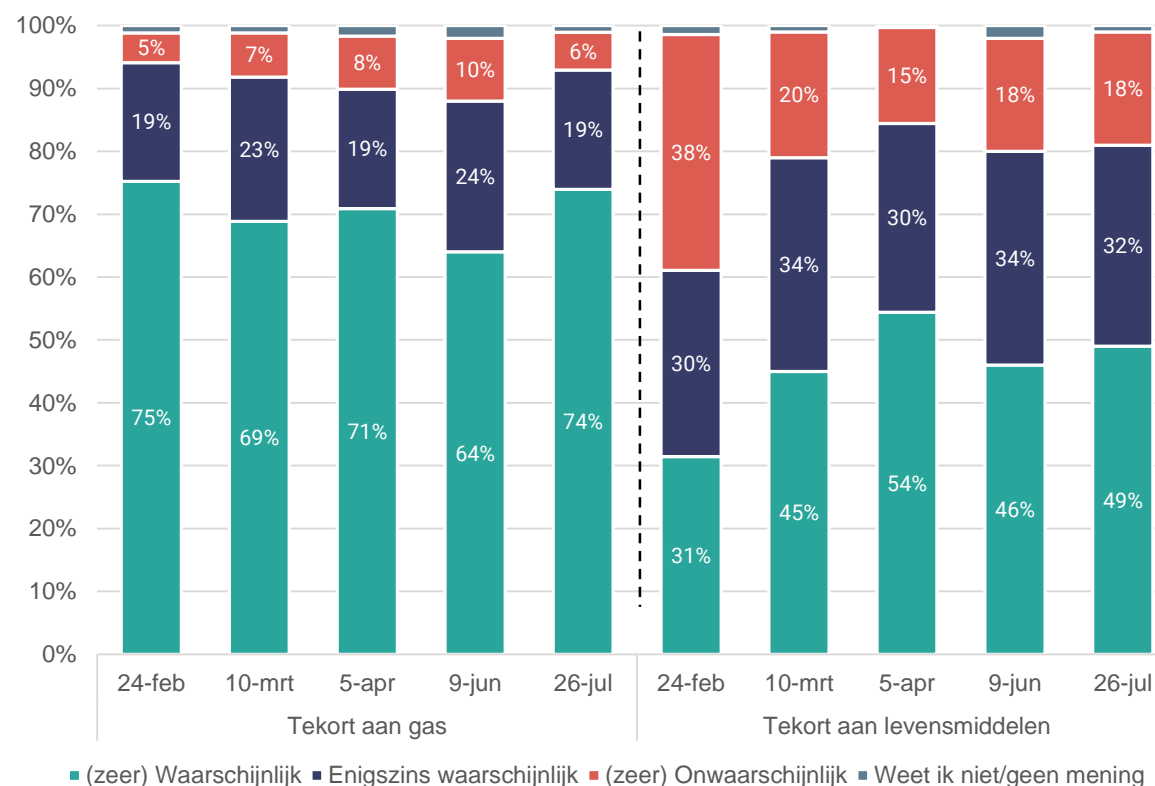
Zo acht driekwart het (zeer) waarschijnlijk dat er een tekort aan gas zal ontstaan (door het stoppen van de gastoevoer vanuit Rusland), wat wel een toename is ten opzichte van juni. Hiermee is dit aandeel weer terug op het niveau van de eerste meting van eind februari.

Ongeveer de helft van de Nederlanders vindt het (zeer) waarschijnlijk dat er een tekort aan levensmiddelen zal ontstaan. Dit is vergelijkbaar met het beeld begin juni.

Een op de vijf inwoners van het westen (excl. de drie grote steden) en het oosten achten het enigszins waarschijnlijk dat er een tekort aan gas zal ontstaan. Dit ligt significant hoger in vergelijking met de drie grote steden, waar negen procent dit enigszins waarschijnlijk vindt.

Inwoners van het noorden vinden tekorten aan levensmiddelen enigszins waarschijnlijk (44%). Dit is significant hoger dan in de drie grote steden (27%).

Figuur 4. Hoe waarschijnlijk vind je onderstaande gevolgen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056

Bijna negen op de tien vinden extra toestroom van vluchtelingen (zeer) waarschijnlijk

Tijdens de meting van 26 juli denkt 88 procent dat een extra toestroom van vluchtelingen (zeer) waarschijnlijk is, nagenoeg gelijk aan de meting van 9 juni, maar lager dan de metingen van 10 maart en 5 april.

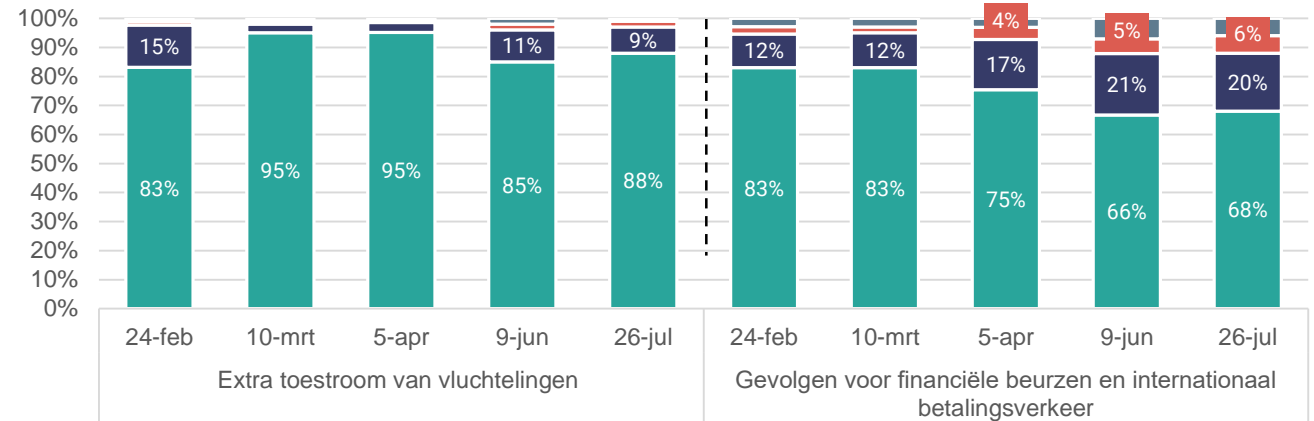
Zeven op de tien inwoners denken dat de gevolgen voor financiële beurzen en internationaal betalingsverkeer (zeer) waarschijnlijk zijn, vergelijkbaar met de meting van 9 juni, maar lager dan de eerdere metingen.

Ruim twee op de tien Nederlanders achten het uitvallen van vitale processen, zoals de energie- of drinkwatervoorziening of internet, (zeer) waarschijnlijk, een daling ten opzichte van de situatie in juni.

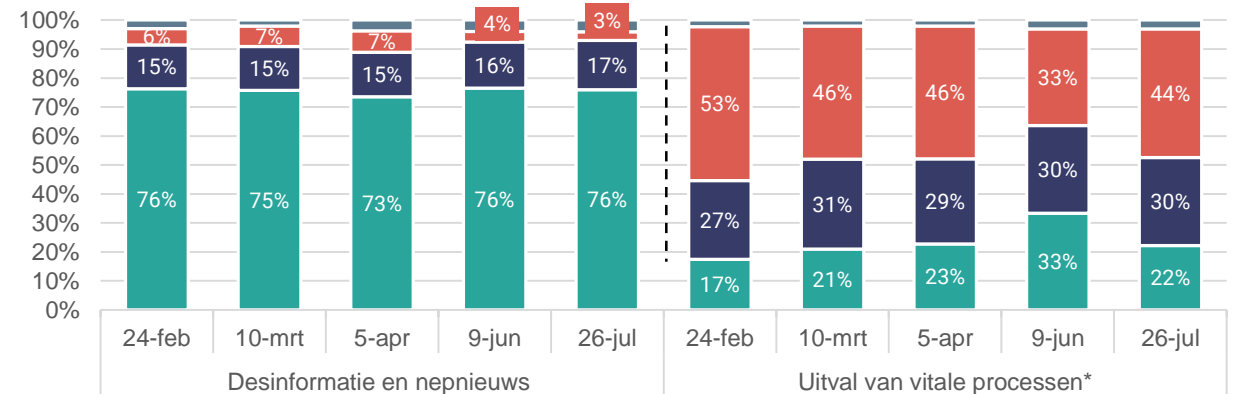
Het uitvallen van vitale processen is samen met nucleaire dreigingen (zie volgende sheet) volgens Nederlanders het minst waarschijnlijke gevolg.

In het westen, exclusief de drie grote steden, vindt de helft het uitvallen van vitale processen (zeer) onwaarschijnlijk, significant hoger dan in de drie grote steden (35%).

Figuur 5. Hoe waarschijnlijk vind je onderstaande gevolgen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056

■ (zeer) Waarschijnlijk ■ Enigszins waarschijnlijk ■ (zeer) Onwaarschijnlijk ■ Weet ik niet/geen mening

■ (zeer) Waarschijnlijk ■ Enigszins waarschijnlijk ■ (zeer) Onwaarschijnlijk ■ Weet ik niet/geen mening

*De vraagstelling behorend bij 'uitval van vitale processen' is tijdens de vierde meting (9 juni) uitgebreid met toevoeging van gaslevering aan de bestaande voorbeelden (elektriciteit, drinkwater, internet of telefoon).

Toenemende maatschappelijke spanningen en meer mensen in armoede (zeer) waarschijnlijk volgens driekwart van de Nederlanders

Zes op de tien Nederlanders vinden cyberaanvallen (zeer) waarschijnlijk. Deze dreiging laat sinds maart een daling zien. Het aandeel Nederlanders dat dit gevolg 'enigszins waarschijnlijk' acht, neemt juist toe.

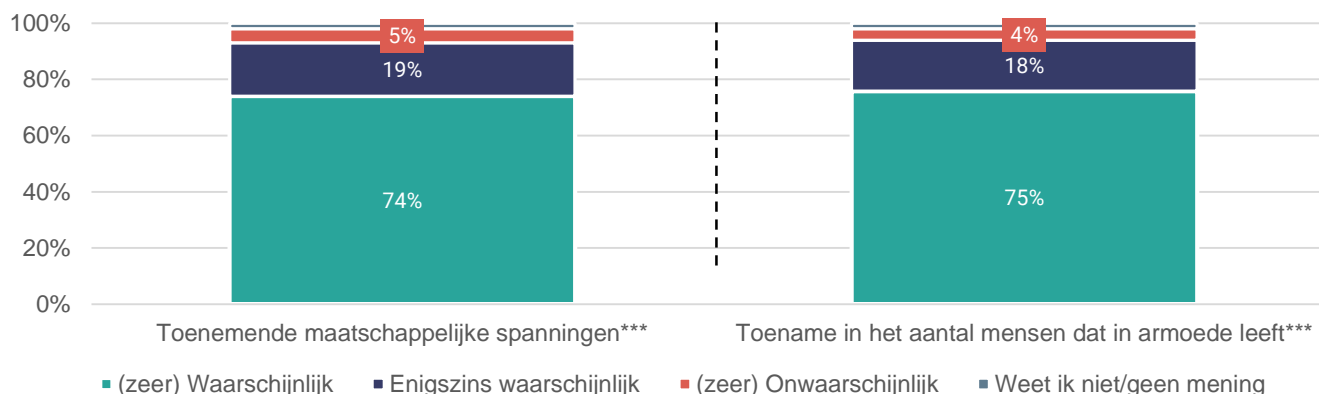
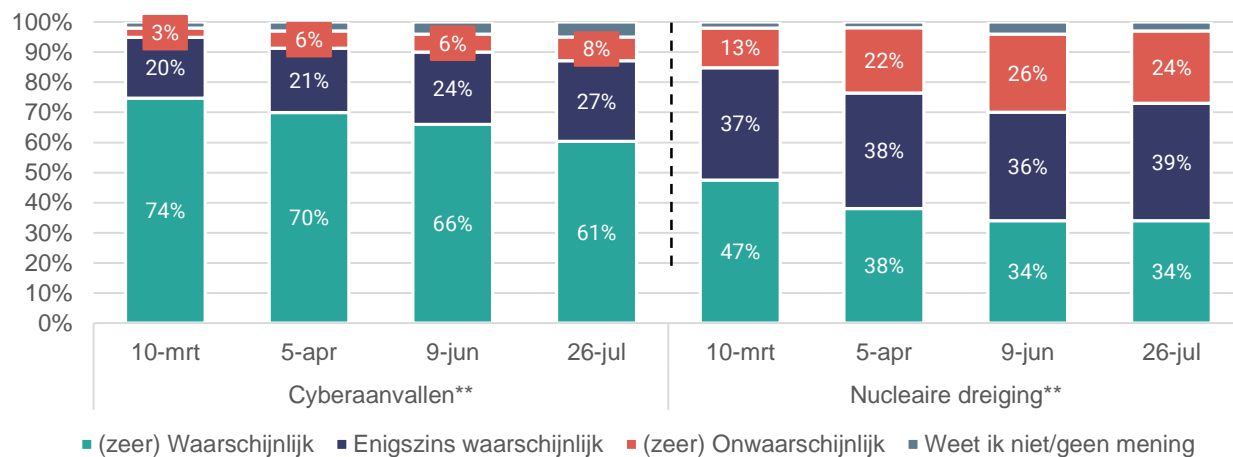
Nucleaire dreigingen worden, samen met het uitvallen van vitale processen, nog steeds als het minst waarschijnlijk gezien. Een derde vindt dit (zeer) waarschijnlijk, terwijl een kwart het (zeer) onwaarschijnlijk vindt. Dit beeld is niet noemenswaardig veranderd ten opzichte van de metingen van 5 april en 9 juni.

In deze meting is voor het eerst gevraagd hoe waarschijnlijk Nederlanders het vinden dat de maatschappelijke spanningen zullen toenemen en dat er meer mensen in armoede terecht zullen komen. Driekwart van de Nederlanders acht dit (zeer) waarschijnlijk en een op de vijf vindt het enigszins waarschijnlijk.

Nederlanders konden ook zelf nog aangeven welke gevolgen zij waarschijnlijk achten. Nederlanders geven hier verschillende antwoorden, variërend van corruptie tot isolatie van landen, maar ze denken vooral dat de kans bestaat dat de situatie uitmond in een grotere oorlog.

Acht op de tien inwoners van de drie grote steden vinden het (zeer) waarschijnlijk dat de situatie in Oekraïne leidt tot toenemende maatschappelijke spanningen, significant hoger dan het aandeel in het zuiden (68%). In het zuiden is men vaker van mening dat deze gevolgen 'enigszins waarschijnlijk' zijn (22%) in vergelijking met de inwoners van de drie grote steden (10%).

Figuur 6. Hoe waarschijnlijk vind je onderstaande gevolgen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056

** Deze stellingen zijn voor het eerst in de tweede meting (10 maart) uitgevraagd.

*** Deze stellingen zijn voor het eerst in de vijfde meting (26 juli) uitgevraagd.

Meerderheid Nederlanders denkt dat verder stijgende prijzen leiden tot (zeer) ernstige gevolgen

Nederlanders kregen dezelfde lijst met veertien mogelijke gevolgen voorgelegd, met de vraag hoe ernstig deze gevolgen volgens hen zouden zijn voor de Nederlandse samenleving, als deze zich voor zouden doen.

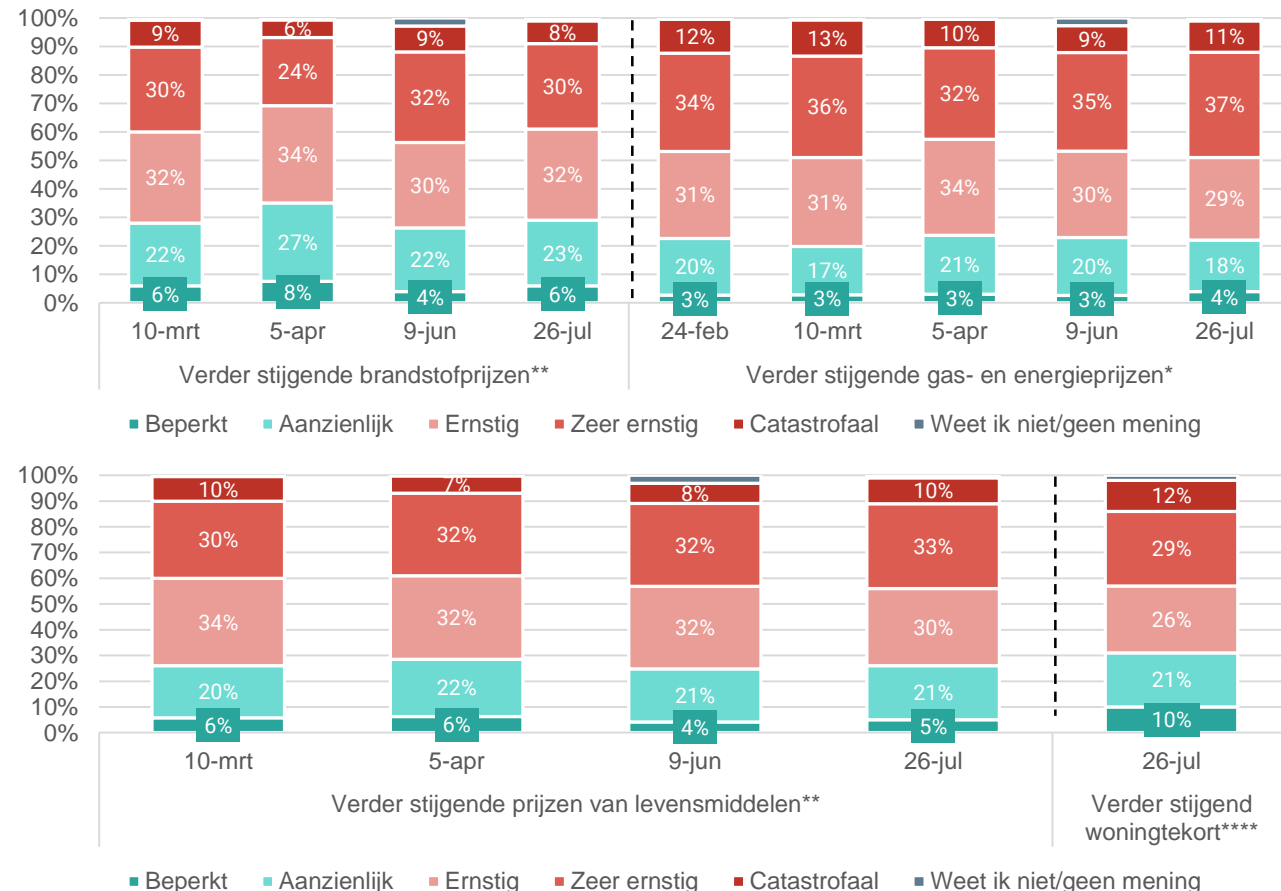
Een meerderheid van de inwoners denkt dat de verder stijgende prijzen van brandstof en levensmiddelen (zeer) ernstige gevolgen hebben. Drie op de tien schatten in dat de gevolgen 'ernstig' zouden zijn. Een even grote groep noemt de gevolgen zeer ernstig en een op de tien acht deze consequenties 'catastrofaal'.

In de meting van 26 juli is het aandeel dat verder stijgende gas- en energieprijzen 'zeer ernstig' vindt toegenomen tot 37 procent. Hiermee is dit aandeel voor de tweede meting op rij licht gestegen.

Tijdens de meting van 26 juli is voor het eerst gevraagd naar de mogelijke gevolgen van het verder stijgend woningtekort. Ongeveer een kwart noemt het ernstig, bijna drie op de tien vinden het zeer ernstig. Een op de vijf noemt de gevolgen 'aanzienlijk'.

De helft van de inwoners van het oosten noemt de gevolgen van verder stijgende gas- en energieprijzen 'zeer ernstig'. Dit is significant hoger dan in het westen (32%). Daarnaast achten vier op de tien inwoners van het oosten ook de gevolgen van de verder stijgende prijzen van levensmiddelen 'zeer ernstig', inwoners van de drie grote steden sluiten zich hierbij aan (39%). Dit is significant hoger dan in het westen (26%). In het westen vindt een kwart de gevolgen hiervan aanzienlijk, significant hoger dan in de drie grote steden (13%). In het westen vindt een kwart de gevolgen van de verder stijgende brandstofprijzen 'aanzienlijk', hoger dan in het oosten (17%). Bijna een op de vijf inwoners van het zuiden noemt de gevolgen van het verder stijgend woningtekort 'catastrofaal'. Significant vaker dan inwoners van het westen (10%).

Figuur 7. Hoe ernstig zouden de gevolgen voor de Nederlandse samenleving zijn als onderstaande gebeurtenissen zich voor zouden doen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056***

* Bij de tweede meting is aan deze stelling stijgende gasprijzen toegevoegd.
 ** Deze stellingen zijn voor het eerst in de tweede meting (10 maart) uitgevraagd; in vierde meting formulering brandstofprijzen aangepast (was: benzineprijzen).
 *** Tijdens de meting van 9 juli is het woord 'verdere' toegevoegd aan de stellingen.
 **** Tijdens de meting van 26 juli is deze stelling toegevoegd.

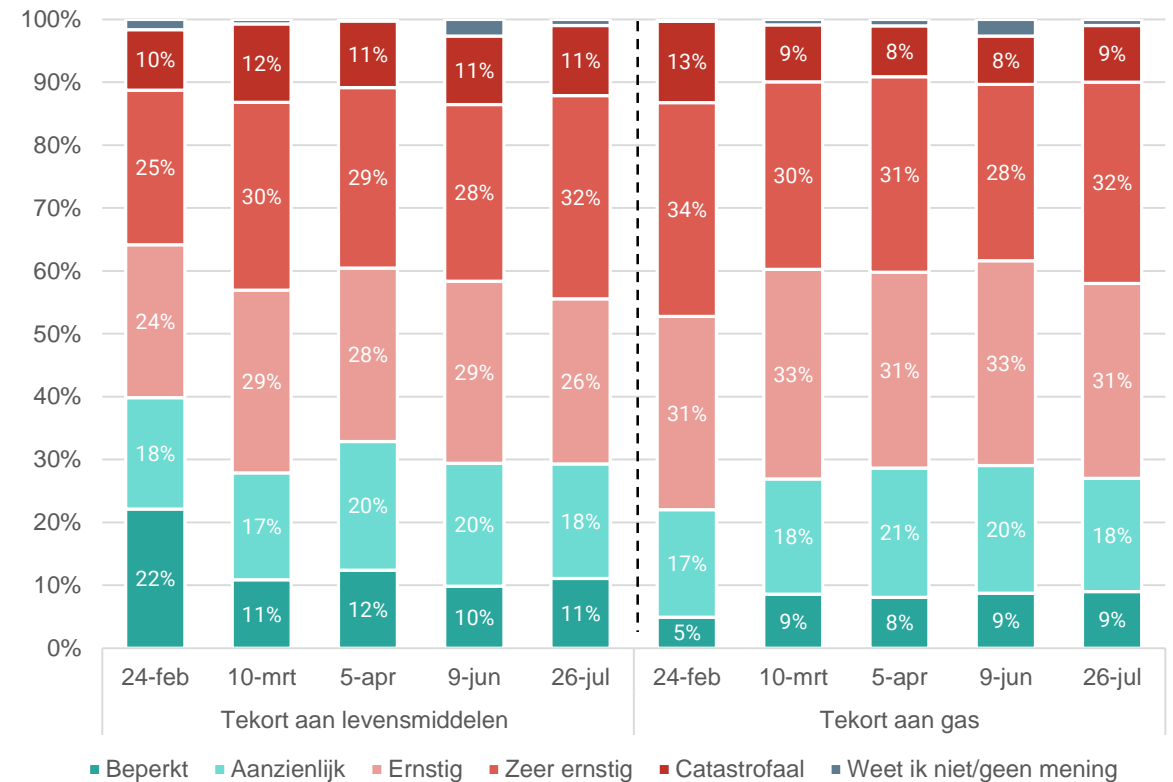
Meerderheid Nederlanders verwacht ook ernstige gevolgen van eventuele tekorten aan levensmiddelen en gas

Een meerderheid van de Nederlanders verwacht dat er (zeer) ernstige gevolgen voor de samenleving zouden zijn bij een tekort aan levensmiddelen of gas. Dit beeld komt overeen met de ernst van de gevolgen die mensen verwachten van verder stijgende prijzen (zie vorige sheet 'Meerderheid Nederlanders denkt dat verder stijgende prijzen leiden tot (zeer) ernstige gevolgen').

Het tekort aan levensmiddelen of gas schatten drie op de tien Nederlanders als 'ernstig' in, nog eens drie op de tien denken dat de gevolgen hiervan 'zeer ernstig' zouden zijn. Dit sluit aan bij de eerdere metingen.

In de drie grote steden beschouwen vier op de tien inwoners de eventuele gevolgen van een gastekort als ernstig. Dit is significant hoger dan in het noorden (22%) en het zuiden van het land (26%). In de rest van het westen noemt 16 procent de gevolgen van een tekort aan levensmiddelen 'beperkt', significant hoger dan het aandeel in het noorden (7%).

Figuur 8. Hoe ernstig zouden de gevolgen voor de Nederlandse samenleving zijn als onderstaande gebeurtenissen zich voor zouden doen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056

Steeds meer Nederlanders zien de gevolgen van een extra toestroom vluchtelingen als zeer ernstig

Net als bij de vorige metingen beschouwt het grootste deel van de Nederlanders de uitval van vitale processen als ‘catastrofaal’ (29%) of ‘zeer ernstig’ (30%).

De gevolgen van een extra toestroom van vluchtelingen worden door een toenemend aantal Nederlanders als ‘zeer ernstig’ bestempeld, terwijl steeds minder Nederlanders de gevolgen ‘aanzienlijk’ noemen.

Het beeld ten aanzien van de gevolgen voor financiële beurzen en het internationale betalingsverkeer en desinformatie en nepnieuws is vergelijkbaar met de eerdere metingen.

Inwoners van het westen en het zuiden vinden het effect van uitvallen van vitale processen vaker beperkt (beide 16%) ten opzichte van het aandeel in de drie grote steden (13%).
Eén op de vijf inwoners van het westen noemt de gevolgen van een nucleaire dreiging beperkt, significant hoger dan inwoners van de drie grote steden (10%).

Figuur 9. Hoe ernstig zouden de gevolgen voor de Nederlandse samenleving zijn als onderstaande gebeurtenissen zich voor zouden doen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056***

*De vraagstelling behorend bij 'uitval van vitale processen' is tijdens de vierde meting (9 juni) uitgebreid met toevoeging van gaslevering aan de bestaande voorbeelden (elektriciteit, drinkwater, internet of telefoon).

*** Tijdens de meting van 9 juli is het woord 'verdere' toegevoegd aan de stellingen.

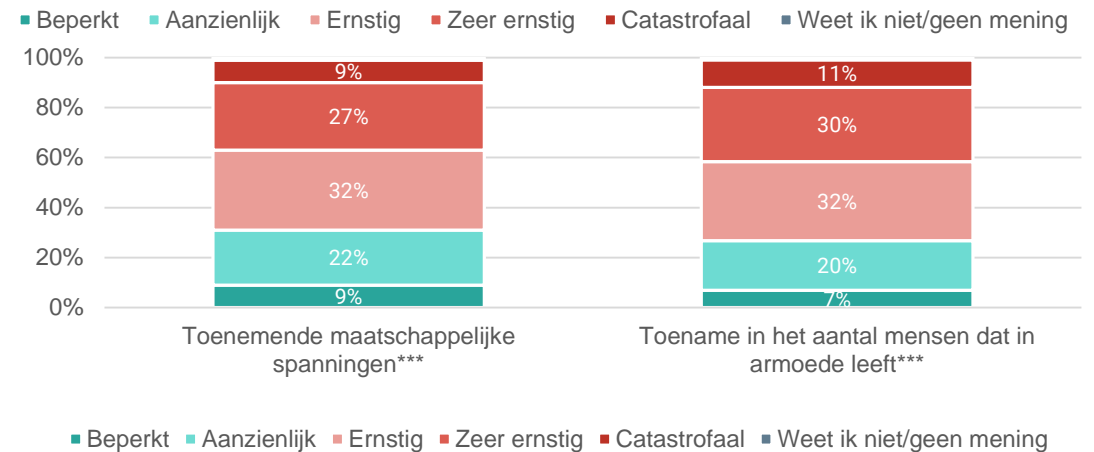
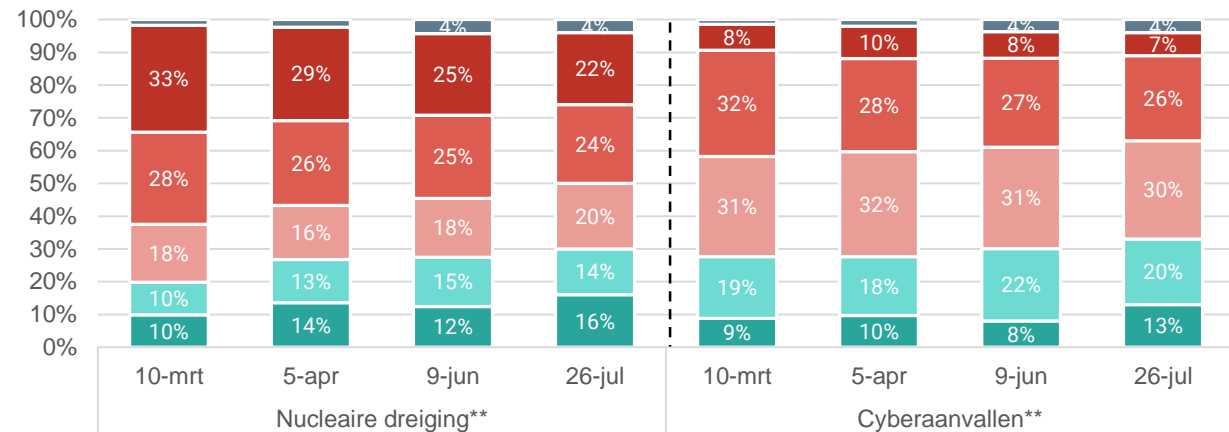
Minder Nederlanders bestempelen gevolgen nucleaire dreiging als catastrofaal

De gevolgen van een nucleaire dreiging worden, net als bij de vorige metingen, voornamelijk gezien als catastrofaal (22%), zeer ernstig (24%) of ernstig (20%). Wel is het aandeel dat de gevolgen als catastrofaal inschat verder afgenomen ten opzichte van maart, terwijl het aandeel dat de gevolgen als ‘beperkt’ ziet juist licht is toegenomen.

De meeste mensen noemen de gevolgen van cyberaanvallen ernstig (26%) tot zeer ernstig (30%). Dit is gelijk gebleven ten opzichte van de eerdere metingen.

Een toename van maatschappelijke spanningen of een stijging van het aantal mensen dat in armoede leeft, beschouwt de meerderheid van de Nederlanders als ernstig (beide 32%) of zeer ernstig (respectievelijk 27% en 30%).

Figuur 10. Hoe ernstig zouden de gevolgen voor de Nederlandse samenleving zijn als onderstaande gebeurtenissen zich voor zouden doen? Basis: Alle Nederlanders n=1.056

Bijna een op de vijf inwoners van het westen noemt de gevolgen van cyberaanvallen beperkt, significant hoger dan inwoners van de drie grote steden (7%) en het oosten (8%). Een op de zeven inwoners van het noorden en het zuiden noemt de gevolgen van cyberaanvallen catastrofaal, beduidend meer dan inwoners van het oosten (3%). Een derde van de inwoners van de drie grote steden noemt de gevolgen van de toenemende maatschappelijke spanningen aanzienlijk. Dit is significant hoger dan het aandeel in het oosten (18%) en het zuiden (19%). De helft van de inwoners van de drie grote steden noemt de gevolgen van een toename in het aantal mensen dat in armoede leeft ‘ernstig’. Significant hoger dan inwoners elders in Nederland.

** Deze stellingen zijn voor het eerst in de tweede meting (10 maart) uitgevraagd.

*** Deze stellingen zijn voor het eerst in de vijfde meting (26 juli) uitgevraagd.

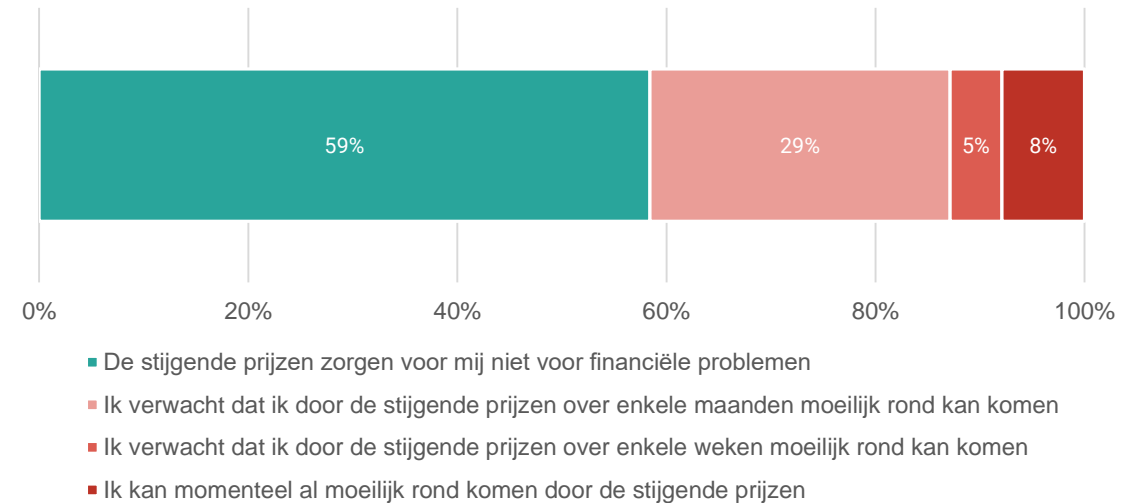
Een derde verwacht binnen enkele maanden moeilijk rond te komen door hoge inflatie

I&O Research voerde voor de NOS van 15 juli tot en met 18 juli een onderzoek uit naar de effecten van de stijgende prijzen op de portemonnee van de Nederlanders. Hieruit bleek dat de meeste Nederlanders nog altijd geen moeite hebben om rond te komen, maar dat ze wel beter op hun eigen uitgaven letten.

In deze flitspeiling is ook gevraagd naar het effect van de stijgende prijzen op eventuele financiële problemen bij de Nederlanders.

De meerderheid (59%) geeft aan dat de stijgende prijzen niet voor financiële problemen zorgen. Een derde ervaart momenteel nog geen problemen, maar voorziet dat zij binnen enkele weken of maanden wel moeite krijgen om rond te komen. Acht procent kan nu al moeilijk rondkomen door de stijgende prijzen.

Figuur 11. De situatie in Oekraïne zorgt voor stijgende prijzen en kan leiden tot financiële problemen bij Nederlanders. Welke van de onderstaande omstandigheden geeft het beste jouw huidige situatie weer? Basis: Alle Nederlanders n=1.056

Driekwart van de Nederlanders steunt sancties tegen Rusland goed, ondanks inflatie

Begin juni is voor het eerst gevraagd wat Nederlanders van de sancties tegen Rusland vinden, ook in relatie tot de stijging van de prijzen.

Driekwart van de inwoners vindt het goed dat er sancties tegen Rusland zijn opgelegd, ook al leidt dat tot stijgende prijzen van brandstoffen en levensmiddelen. Een op de zeven is het hier (helemaal) mee oneens. Dit is gelijk aan de vorige meting.

Voor iets meer dan de helft mogen de sancties nog strenger. Ook dit aandeel is gelijk aan de vorige meting.

In deze flitspeiling is voor het eerst gevraagd wat Nederlanders ervan zouden vinden als de sancties tegen Rusland nog een half jaar tot een jaar zouden duren, ondanks de stijgende prijzen van brandstoffen en levensmiddelen. Zes op de tien steunen voortzetting van de sancties. Een op de vijf is hier neutraal over en een bijna even groot aandeel is het hier (helemaal) mee oneens.

Een op de vijf inwoners van het zuiden staan neutraal tegenover de stelling of ze het goed vinden dat er sancties tegen Rusland zijn opgelegd, ook al leidt dat tot stijgende prijzen van brandstoffen en levensmiddelen. Significant hoger dan het aandeel in het westen (9%). Een op de drie inwoners van het noorden zijn neutraal of de sancties tegen Rusland strenger mogen, significant hoger dan in het westen (20%). In het westen zijn zes op de tien het hier (helemaal) mee eens, significant hoger dan in het zuiden (49%). Daarnaast is 68 procent van de inwoners van het westen het er (helemaal) mee eens dat de sancties tegen Rusland nog zeker een half jaar tot een jaar mogen duren, dit verschilt significant ten opzichte van het aandeel uit het zuiden (55%). Inwoners van het noorden (30%) en het zuiden (24%) zijn hier significant vaker neutraal over in vergelijking met inwoners van het westen (15%).

Figuur 12. In welke mate ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen?

Basis: Alle Nederlanders n=1.056

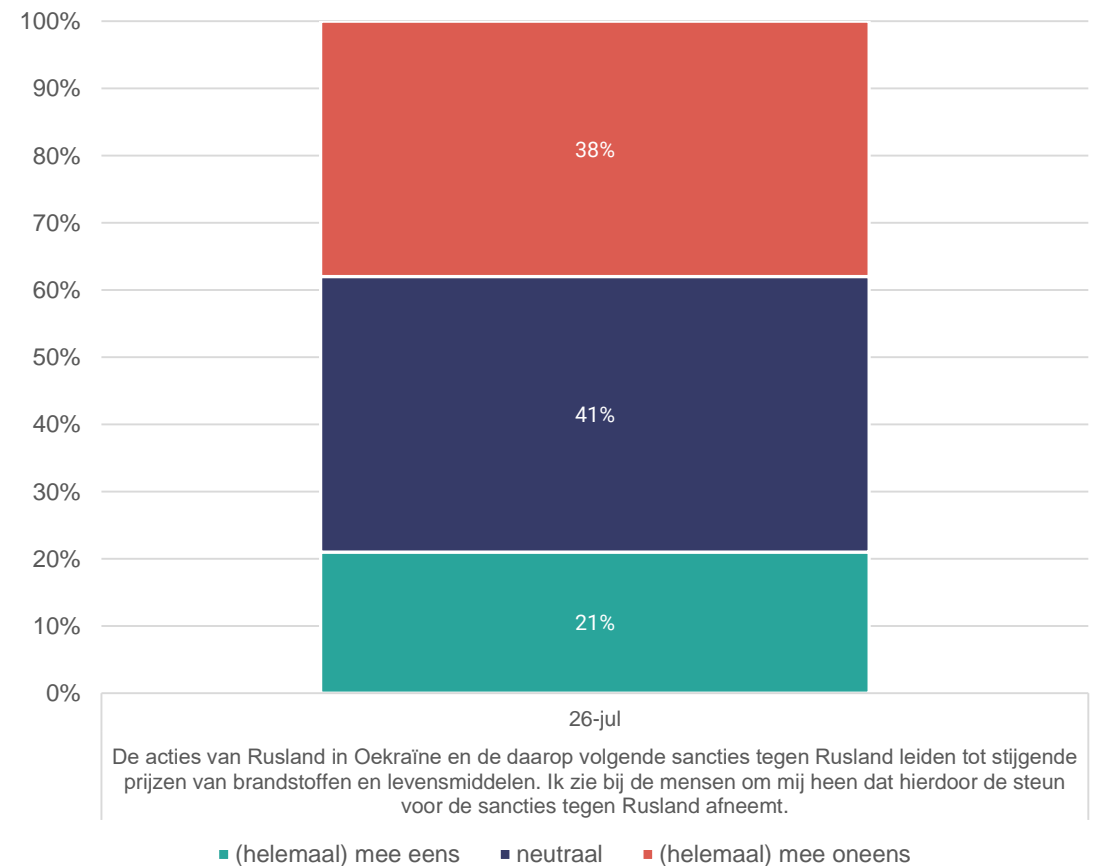
Een op de vijf Nederlanders ziet de steun in hun omgeving voor de sancties tegen Rusland afnemen als gevolg van de stijgende prijzen

Tijdens de meting van 26 juli is gevraagd in hoeverre mensen in hun omgeving zien dat de steun voor de sancties tegen Rusland afneemt als gevolg van de stijgende prijzen van brandstoffen en levensmiddelen. Een op de vijf Nederlanders ziet de steun voor de sancties in hun omgeving afnemen als gevolg van de inflatie. Een groot deel, 41 procent, is neutraal, terwijl vier op de tien Nederlanders geen afname zien van de steun in hun omgeving (38%).

Inwoners van de drie grote steden zien vaker dat de steun voor sancties afneemt in hun omgeving (29%) dan inwoners in het noorden (14%). In het noorden zijn de inwoners vooral neutraal (56%). Dit aandeel ligt hoger dan in de drie grote steden (28%) en het westen (39%). In het zuiden is 43 procent neutraal, dit ligt ook significant hoger ten opzichte van de drie grote steden.

Figuur 13. In welke mate ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?

Basis: Alle Nederlanders n=1.056

Nederlanders die zich (heel) veel zorgen maken over hun veiligheid, ondernemen vaker iets

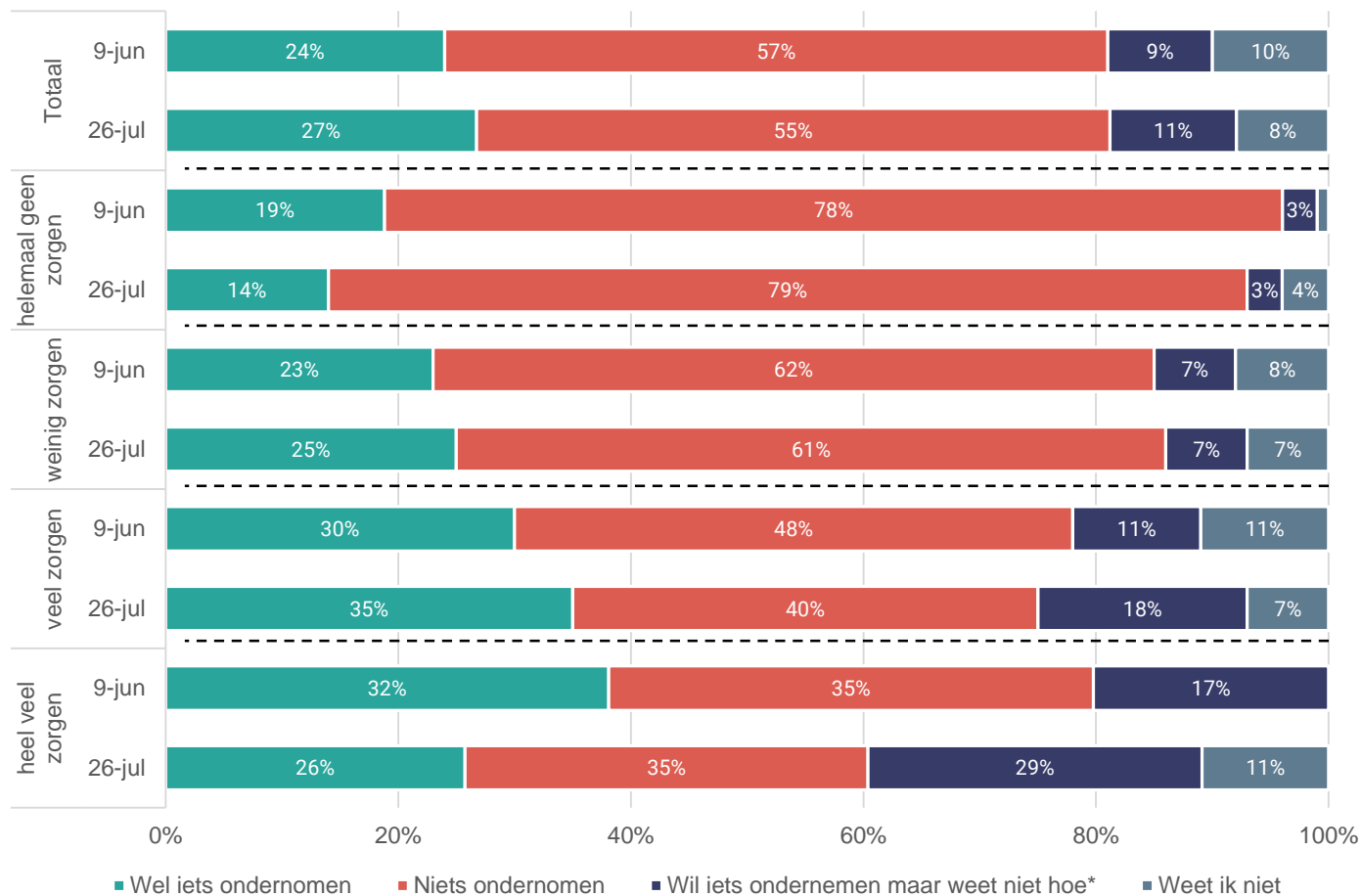
Aan Nederlanders vroegen we of de situatie in Oekraïne ertoe heeft geleid dat ze iets ondernamen. In totaal heeft ruim een kwart van de Nederlanders iets ondernomen.

Mensen die zich veel tot heel veel zorgen maken over hun veiligheid, ondernemen vaker iets dan mensen die zich weinig tot geen zorgen maken. Wel is het aandeel dat zich heel veel zorgen maakt en iets heeft ondernomen, gedaald ten opzichte van de meting begin juni. Deze mensen geven ten opzichte van de meting van juni vaker aan dat ze wel iets willen ondernemen, maar niet weten hoe.

Het aandeel dat zich veel zorgen maakt en iets heeft ondernomen, is juist gestegen.

Figuur 14. Heeft de situatie in Oekraïne ertoe geleid dat je iets hebt ondernomen?

Basis: Alle Nederlanders n=1.056

Nederlanders die iets ondernamen, proberen vooral minder gas en stroom te verbruiken

We vroegen aan Nederlanders die iets ondernamen (27%), wat ze hadden gedaan. Bijna acht op de tien proberen minder gas te verbruiken en zeven op de tien proberen het stroomverbruik te verminderen.

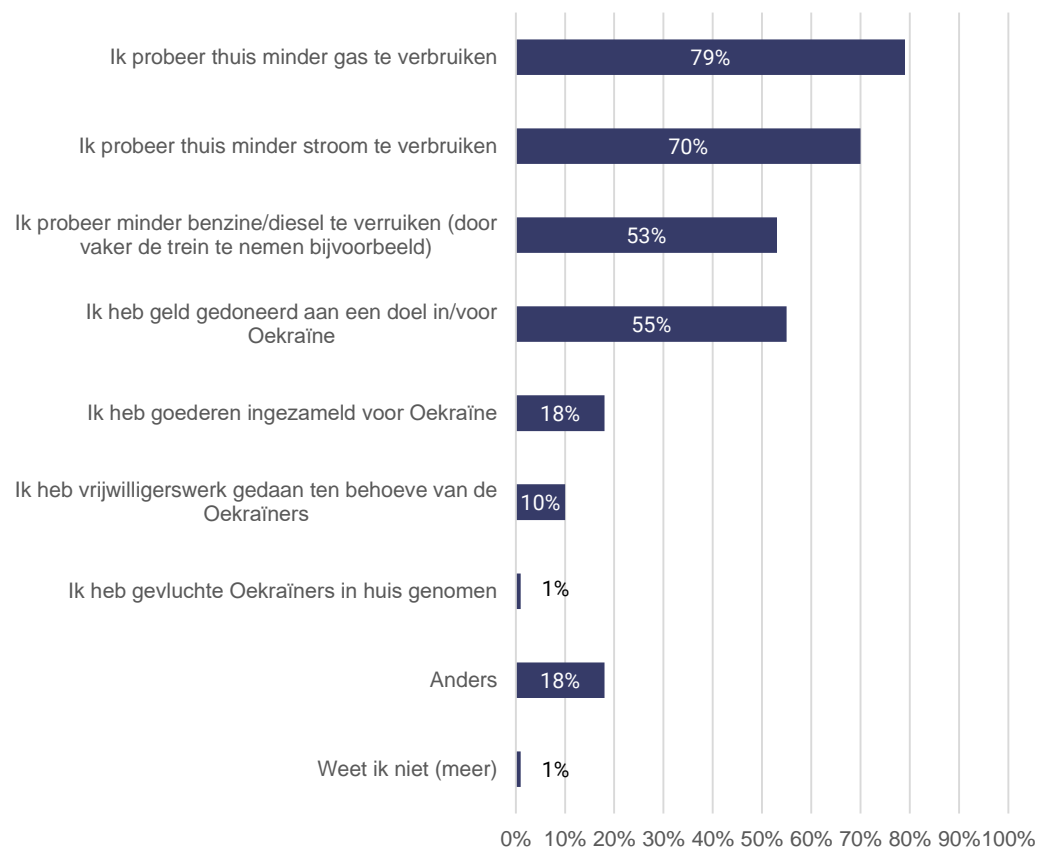
Minder benzine/diesel gebruiken en geld doneren heeft ongeveer de helft gedaan.

18 procent heeft iets anders gedaan. De meest genoemde antwoorden zijn: zonnepanelen installeren, levensmiddelen inslaan of mensen staan op het punt om vrijwilligerswerk te doen of vluchtelingen uit Oekraïne te helpen.

Bijna negen op de tien inwoners van het zuiden proberen thuis minder gas te verbruiken, significant hoger dan in de drie grote steden (62%). Zeven op de tien inwoners van het oosten proberen minder benzine/diesel te verbruiken, significant hoger dan in de drie grote steden (38%)

Figuur 15. Wat heb je ondernomen?

Basis: Alleen Nederlanders die iets hebben ondernomen, n=301

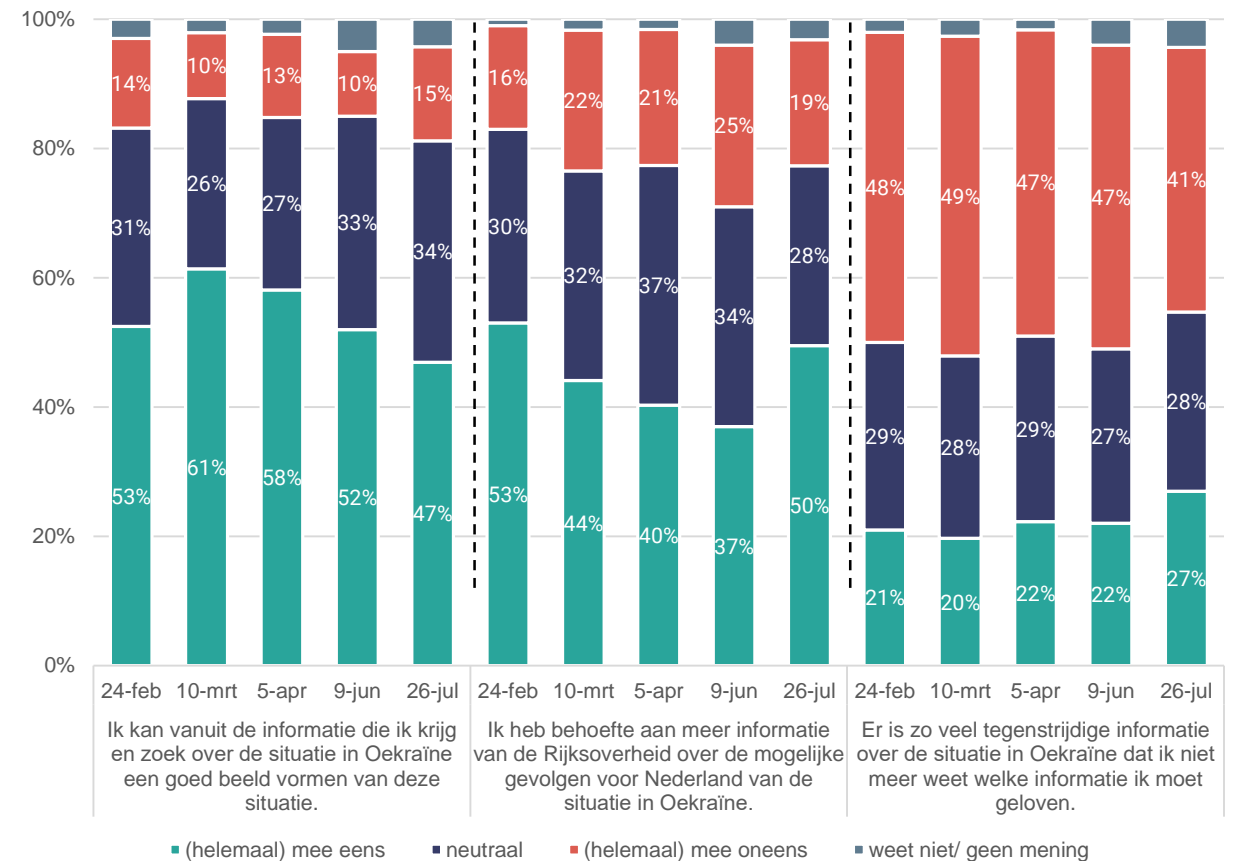
Nederlanders meer behoefte aan informatie vanuit de Rijksoverheid over de mogelijke gevolgen voor Nederland

Net iets minder dan de helft van de Nederlanders kan zich vanuit de informatie die ze krijgen en zoeken zich een goed beeld vormen van de situatie in Oekraïne. Dit aandeel neemt voor de vierde meting op rij licht af. Het aandeel dat hier neutraal over is, neemt juist licht toe.

De helft van de Nederlanders geeft aan dat ze meer behoefte hebben aan informatie vanuit de Rijksoverheid over de mogelijke gevolgen voor Nederland van de situatie in Oekraïne. Dit betreft een stijging van dertien procentpunt ten opzichte van de vorige meting.

Het aandeel dat vindt dat er veel tegenstrijdige informatie is over de situatie, is ten opzichte van de vorige meting licht gestegen.

Figuur 16. In welke mate ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen over de informatievoorziening rondom de situatie in Oekraïne?
Basis: Alle Nederlanders n=1.056

Vier op de tien vinden het niet duidelijk wat de Rijksoverheid doet om de gevolgen voor Nederland te beperken

Tijdens de meting van 26 juli zijn de stellingen in figuur 17 voor het eerst uitgevraagd.

Zes op de tien Nederlanders hebben begrip voor de manier waarop de Nederlandse overheid zich opstelt tegenover Rusland. Een op de zeven vindt de opstelling van de Nederlandse overheid niet begrijpelijk en een op de vijf is neutraal.

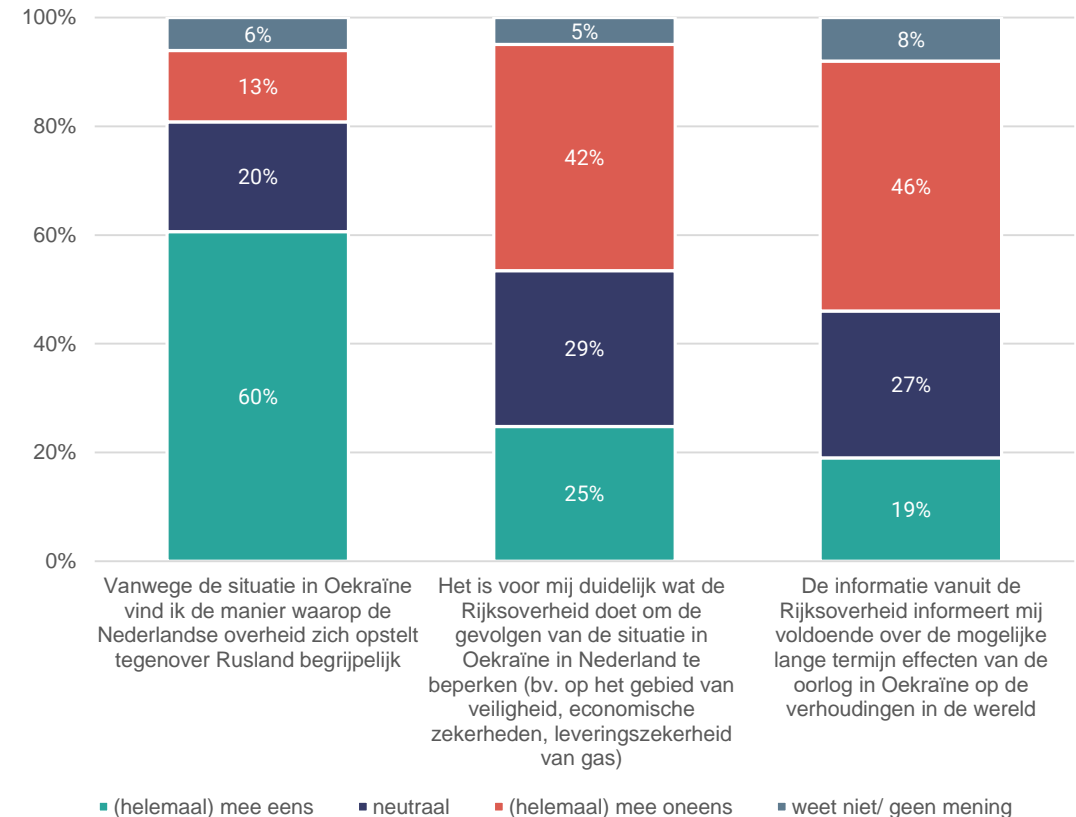
Vier op de tien vinden het niet duidelijk wat de Rijksoverheid doet om de gevolgen van de situatie in Oekraïne voor Nederland te beperken, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, economische zekerheid en leveringszekerheid van gas. Een kwart heeft hier wel een duidelijk beeld van en drie op de tien Nederlanders zijn neutraal.

Bijna de helft van de Nederlanders vindt niet dat de informatie van de Rijksoverheid hen voldoende informeert over de mogelijke lange termijn effecten van de situatie in Oekraïne op de verhoudingen in de wereld.

Een kwart van de inwoners van de noordelijke provincies is het (helemaal) oneens met de stelling: Vanwege de situatie in Oekraïne vind ik de manier waarop de Nederlandse overheid zich opstelt tegenover Rusland begrijpelijk. Dit ligt significant hoger dan in het westen (12%), het oosten (12%) en het zuiden (11%).

Figuur 17. In welke mate ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen over de informatievoorziening rondom de situatie in Oekraïne?

Basis: Alle Nederlanders n=1.056

I&O Research

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl